

Häken esittely

Suomen Punainen Risti
Kaakkois-Suomen piiri

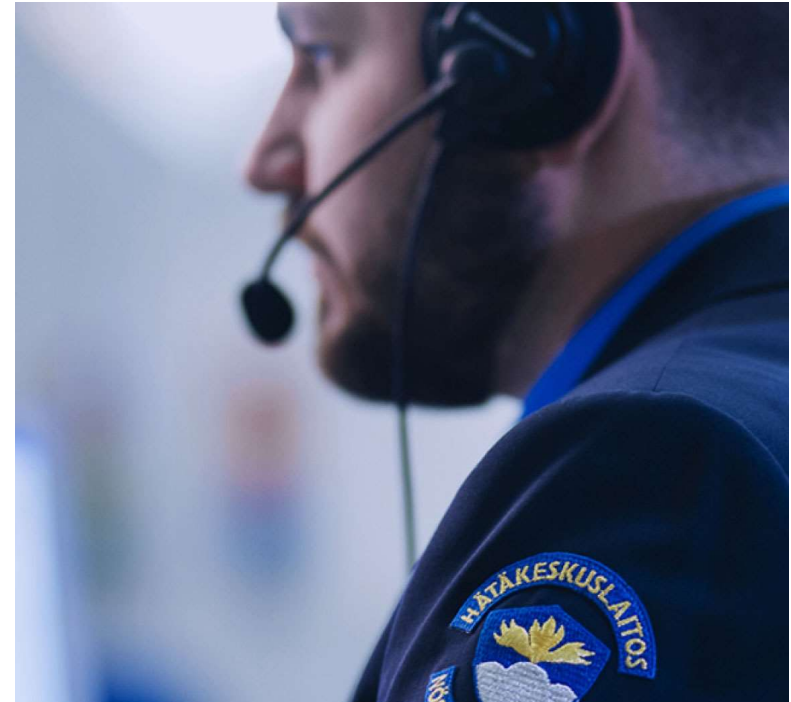
Marko Piipponen
Kuopion hätäkeskus / Hätäkeskuslaitos
marko.piipponen@112.fi

Illan aiheina

- Yleistä häketietoutta
- Miten riskinarviota tehdään?
- Häkepäivystäjän työn sisältö
 - Haastattelu
- Häken ja SPR:n antamien ohjeiden eroavaisuudet

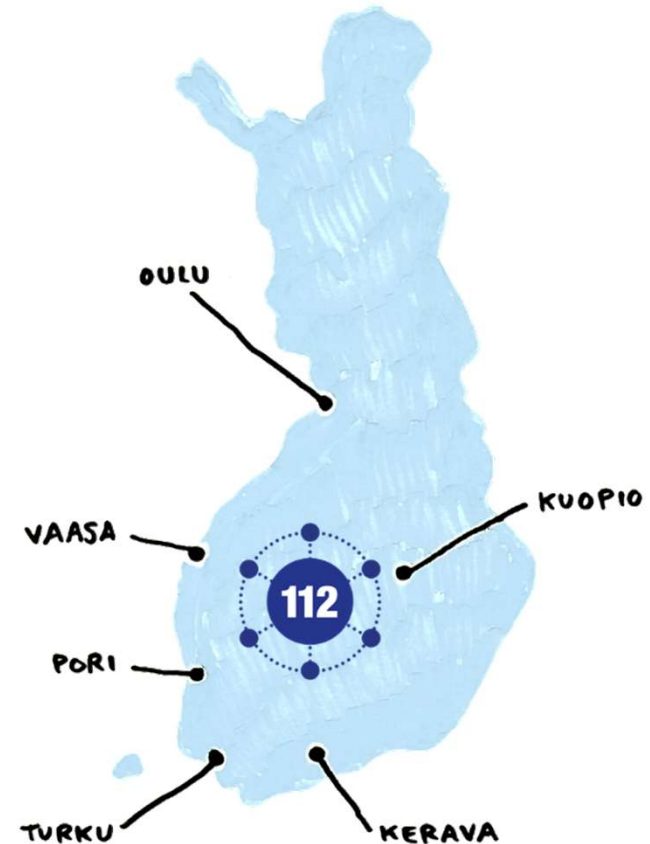
Kokemuksia hätäkeskuksen toiminnasta?

Suomessa on kuusi hätäkeskusta

- Keravan hätäkeskus (*Uusimaa*)
- Kuopion hätäkeskus (*Itä- ja Kaakkois-Suomi*)
- Oulun hätäkeskus (*Pohjois-Suomi ja Lappi*)
- Porin hätäkeskus (*Pirkanmaa ja Satakunta*)
- Turun hätäkeskus (*Varsinais-Suomi ja Häme*)
- Vaasan hätäkeskus (*Pohjanmaa ja Keski-Suomi*)

(suluissa ensisijainen toiminta-alue)

Vastatut hätäpuhelut

2 891 400

Ilmoitinlaitehälytykset

20 750

112 hätätekstiviestit

4 550

ECALL- hälytykset

3 320

90 %

hätäpuheluista
vastattiin alle **10**
sekunnissa.

99 %

hätäpuheluista
vastattiin alle **30**
sekunnissa.

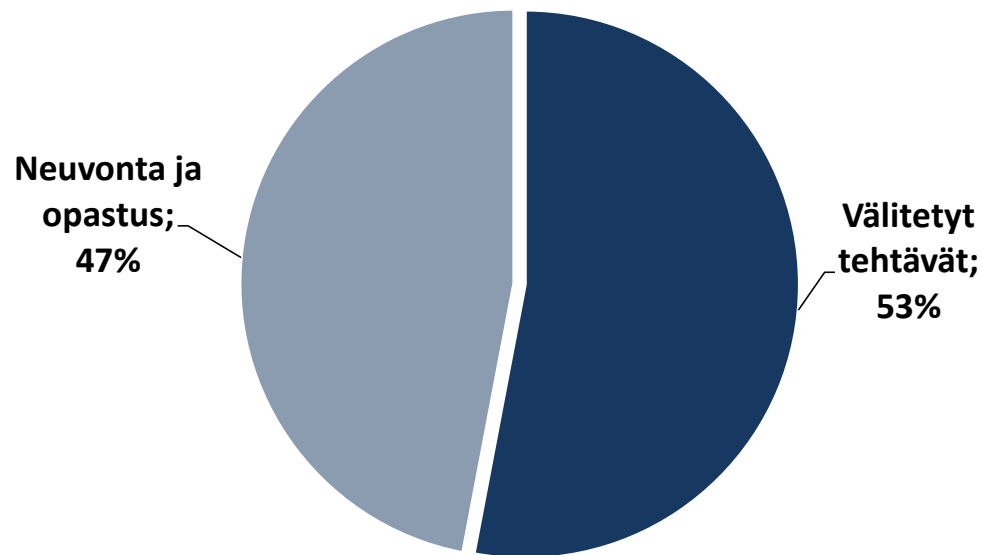
**Keskimääräinen
vastausaika 3 s**

Hätäkeskus 24 h

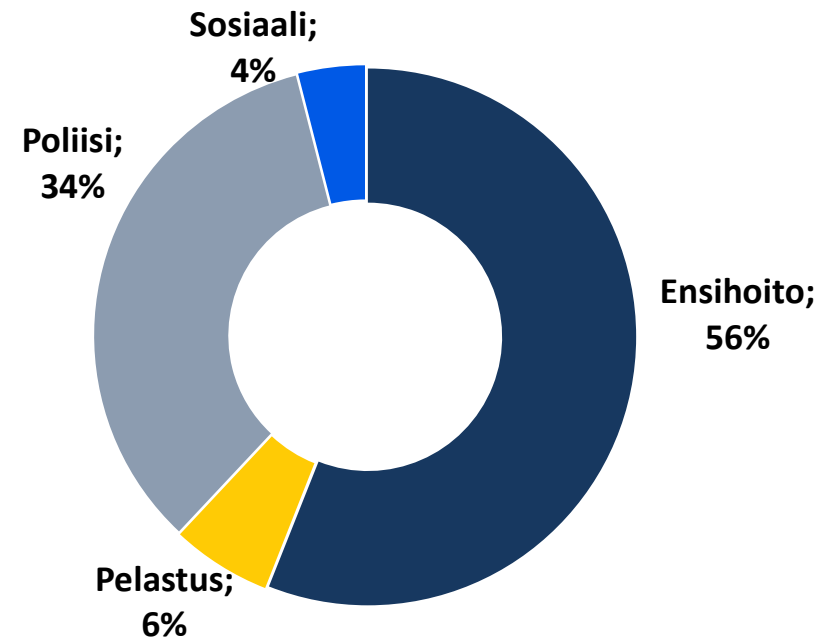

Viranomaisille välitetyt tehtävät

Lähes puolet hätäilmoituksista hoidetaan neuvonnalla ja opastuksella

Välitettyjen tehtävien jakautuminen eri viranomaisille

Hätäkeskustietojärjestelmään kirjatut tehtävät top 5

Ensihoito

1. Muu sairastuminen
2. Kaatuminen
3. Rintakipu
4. Hengitysvaikeus
5. Mielen terveysongelma

Poliisi

1. Ilkivalta ja häiriökäyttäytyminen
2. Päihtynyt henkilö
3. Häiritsevä meteli
4. Ajoneuvon pysäyttäminen/tarkistaminen
5. Myymlävarkaus

Pelastus

1. Palohälytys
2. Tieliikenneonnettomuus, pieni
3. Rakennuspallo, pieni
4. Vahingontorjunta, pieni
5. Virka-apu toiselle viranomaiselle

Sosiaalipäivystys

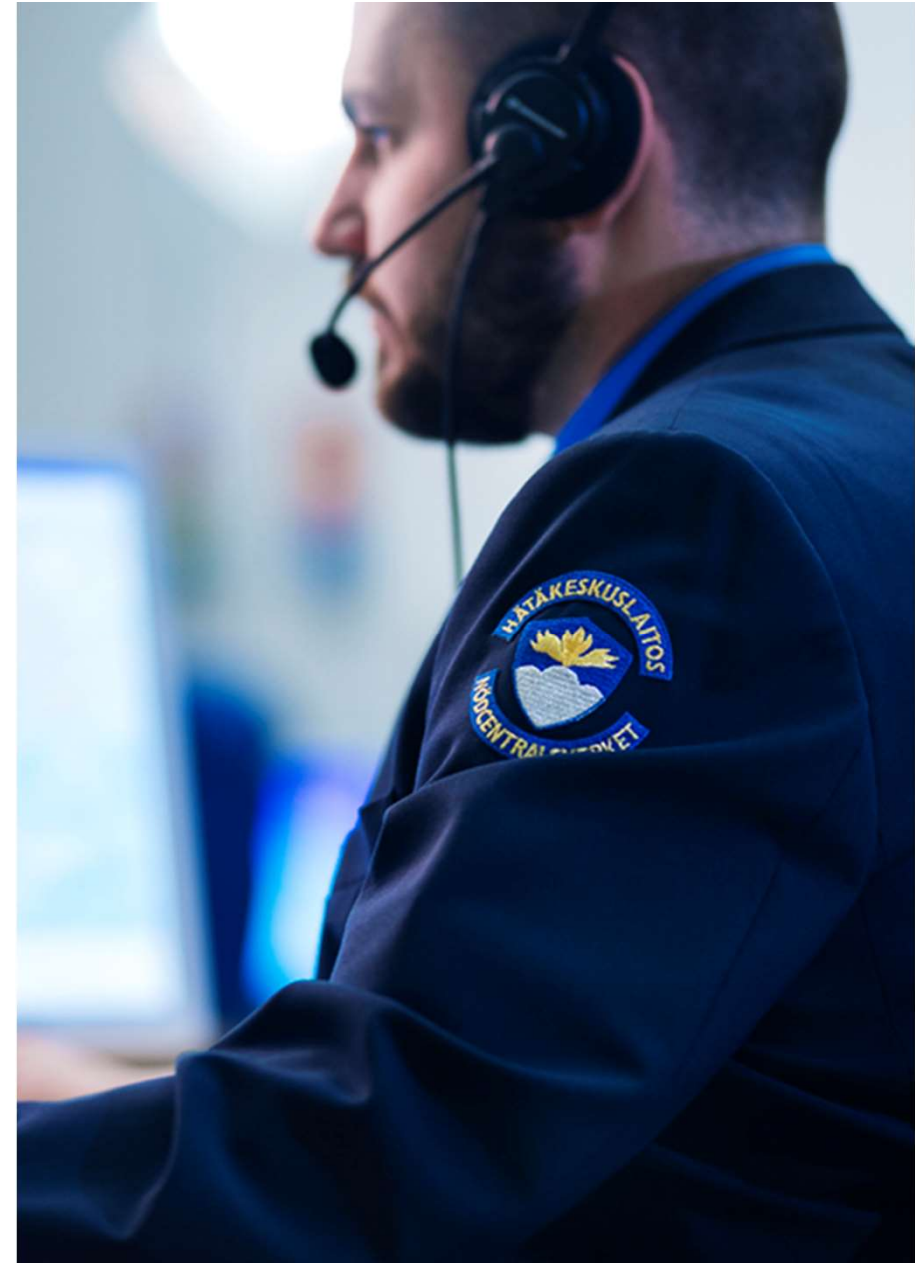
1. Alaikäisen kiireellinen hoidon- ja huolenpitotarpeen arviointi
2. Välittömän huolenpidon tarve
3. Alaikäisen katoaminen / karkaaminen
4. Kotipalvelutehtävä
5. Alaikäisen päihteiden / huumeiden käyttö

Lakisääteinen tehtävämme

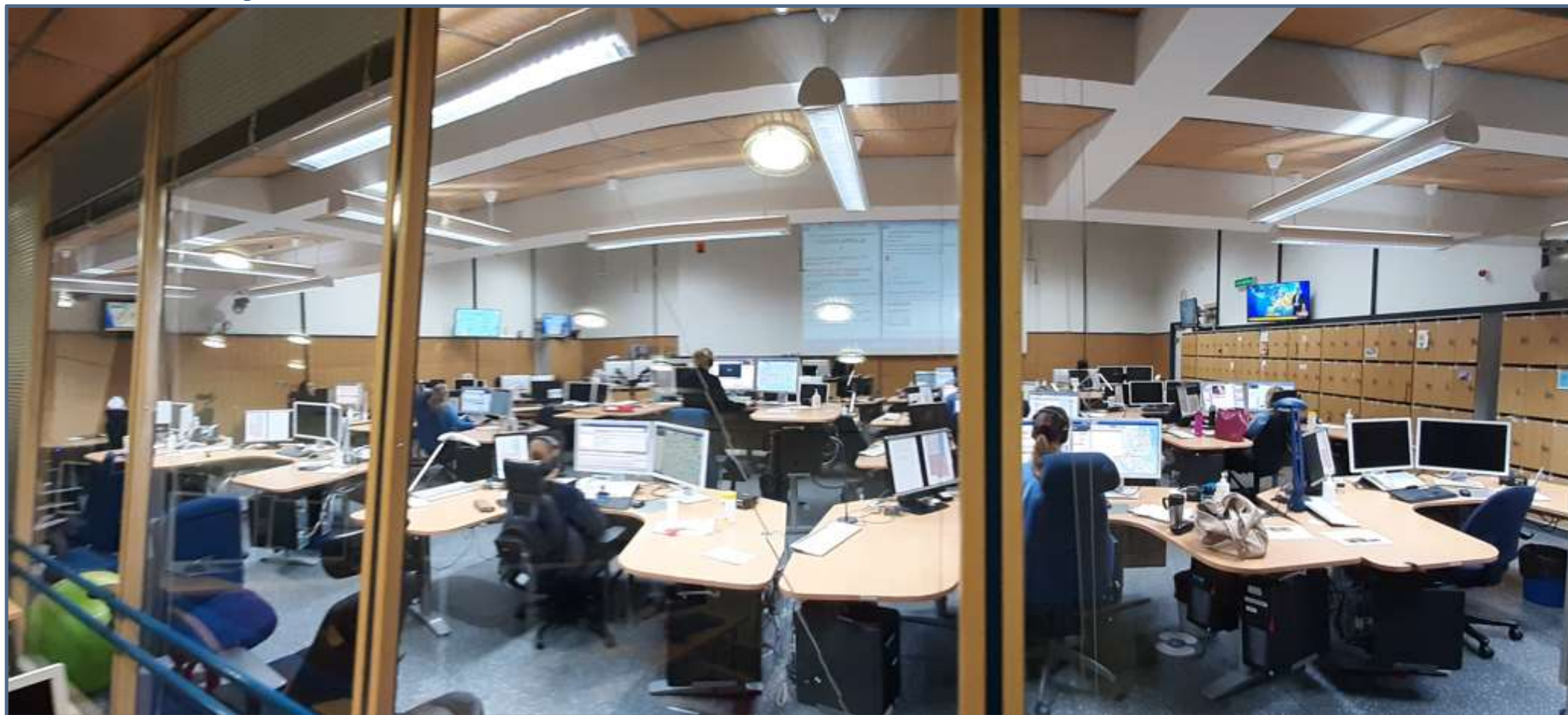
laki hätäkeskustoiminnasta (692/2010)

Hätäkeskuslaitos tuottaa hätäkeskuspalvelut koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Tehtävänä on eri puolilla maata ottaa vastaan pelastus-, poliisi-, sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvia hätäilmoituksia sekä muita ihmisten, ympäristön ja omaisuuden turvallisuuteen liittyviä ilmoituksia sekä välittää ne edelleen auttaville eri viranomaisille ja yhteistyökumppaneille.

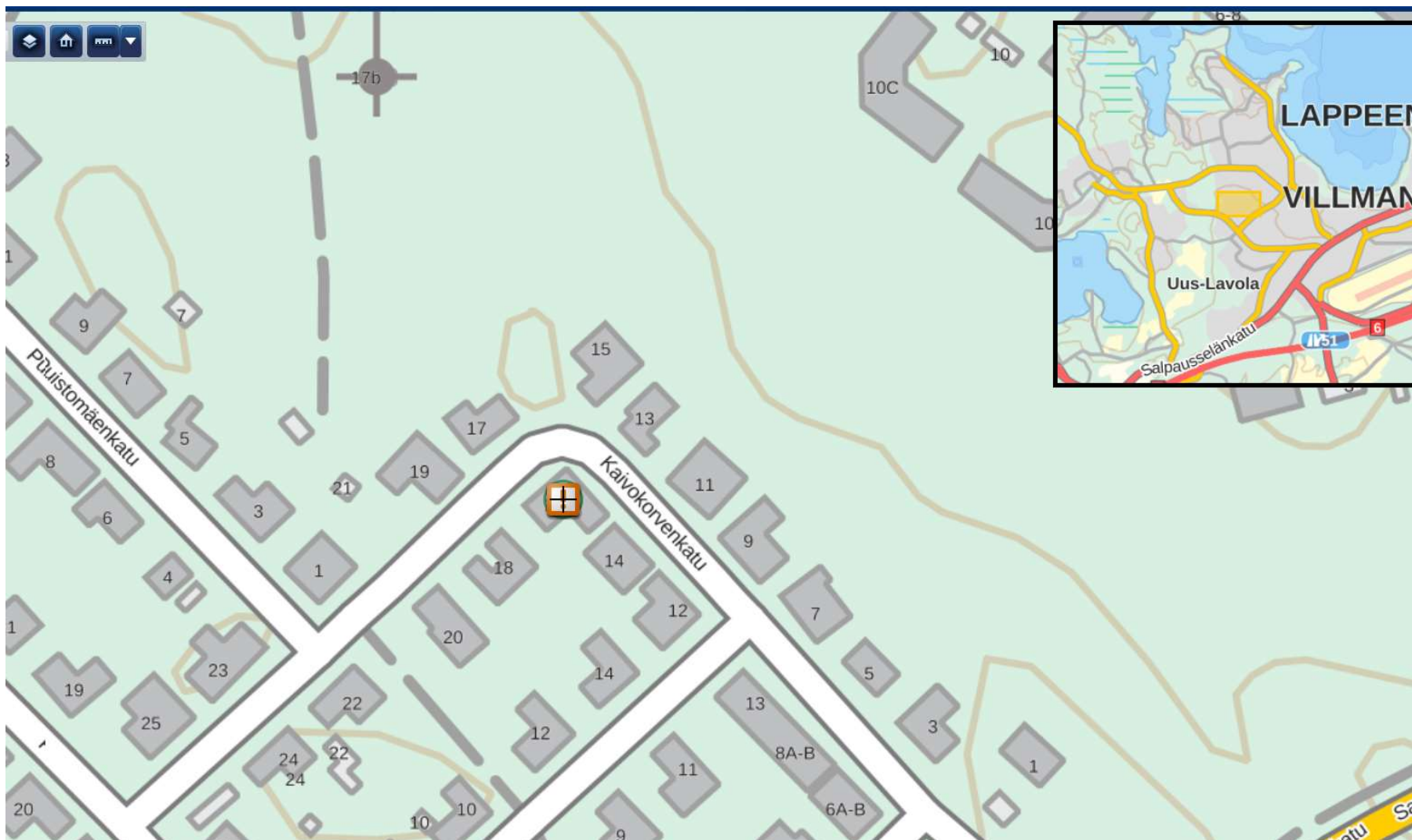
Miten työtä tehdään?

Esimerkkipuhelu

Tietojärjestelmän esittely

Mitä on tapahtunut, polun valinta

ERICA Näytä Ohje

Käsittelijöitä: 1 Ilmoituksia: 1 Kontakteja: 1 Käsittelyaika: 00:01:19

Kaivokorvenkatu 16, Lappeenranta

Hae sijaintia...
Lisätiedot

61° 3.0433' N Tarkkuus: Ei asetettu
28° 5.7569' E Tarkka 100 m 1 km 10 km

Ilmoittaja: Marko Piipponen
Osoite: Ei paikkaa

Käsitellyt Toiminnot

Mitä on tapahtunut?

Mitä on tapahtunut?

KANSIO: HÄKE-TESE/VM KANSIO: HÄKE-ILMO **KANSIO: Ensihoito** KANSIO: Pelastus KANSIO: Poliisi KANSIO: Sosiaali

KANSIO: Hätäkutsut KANSIO: Toimialojen testaukset KANSIO: POL-JOKE Anastustehtävät POL H-tehtävät

Häiriöt, vaarat ja uhkatilanteet POL Ihmisen pelastaminen MOVI Ilmoitus palautettu jonoon Liikennetehtävät POL

Rakennuspalot ja muiden rakennelmien tulipalot MOVI Sairastuminen EH Tie- ja maastoliikenneonnettomuudet MOVI Vamma EH

Väkivaltatehtävät MOVI

Ehdotetut riskianalysit:
Ei ehdotuksia

Mitä on tapahtunut, tarkempi polun valinta

Mitä on tapahtunut?

Mitä on tapahtunut? ▶ KANSIO: Ensihoito ▶

Sairastuminen EH Vamma EH Muu EH-tehtävä Tie- ja maastoliikenneonnettomuudet MOVI Epäselvä avunpyyntö MOVI

Hereillä olo ja tehtävälajin valinta

▼ Kysymykset

Puhutko potilaan kanssa? ✕

Kyllä Ei Elvytys käynnissä

Kouristaa / kouristellut

Millainen oire? ✕

Aivoverenkierron häiriö Hengitysvaikeus Kipu

Mielenterveyshäiriö Verenvuoto Yliherkkyysreaktio

YT-lasku / rytmihäiriö / sokeritasapainon häiriö ▼▼▼ Vammasta tai muusta johtuva tajuttomuus

Millainen oire? ✕

Huimaus Pyörtynyt Rytmihäiriö (sydän hakkaa, tykittää, muljahtelee)

Sisäinen defibrillaattori toiminut Sokeritasapainon häiriöön liittyvät oireet **YT-lasku**

Tieto lapsipotilaasta: ✕

Lapsipotilas (alle 12-vuotias)

Yleistila ja muut selvittävät asiat

Yleistilan arviointi:

Arvioi yleistila!

Missä asennossa potilas on?

Makaa, ei voi liikkua

Ei tiedossa

Istuu, ei jaksaa liikkua / ei voi liikkua

Jaksaa liikkua / voi liikkua

Toimintakyvyn muutosta ei voida arvioida;
esim. makaa tai istuu perusvaivan vuoksi

Miltä potilaan iho tuntuu?

Iho hikinen / kylmänhikinen / yltäpäätä märkä

Ääreisverenkierron tilaa ei voida arvioida;
esim. iho hikinen urheilun tai kuuman
olosuhteen vuoksi

Iho lämmin / kuiva

Ei tiedossa

Miltä potilaan iho näyttää?

Iho huonon värinen / kalpea / laikukas

Väri normaali

Ilmoittajana potilas, ei mahdollisuutta arvioida

Kuinka nopeasti potilaan yleistila on muuttunut?

Minuuteissa (max. 60min)

Vuorokausissa/viikoissa

Tunneissa (max 3h)

Voinnissa ei muutoksia aiempaan

Vuorokauden sisällä

Ei tiedossa

Missä potilas on?

Julkinen paikka; sisällä / ulkona

Hoivakoti / hoitolaitos (hoidossa)

Sisällä

Ulkona

Huimaako potilasta maatessa?

Kyllä

Ei

Tehtävälajikohtaiset lisätiedot:

Oksenteluun tai ripuliin liittyvä YT-lasku

Kykeneekö potilas selviytymään omin keinoin tilanteesta?

Kyllä

Ei

Lopputulos

 774 muu sairastuminen D | HÄLYTYSVASTE

Hälytä tapahtuma Hälytä tehtävä Toiminnot ▾

 774 D ▶ D ▾ 1 | 0 97% ON I ! Uusi

IVO: Kerro ilmoittajalle: "Välitän tiedon teidän yhteydenotosta ensihoidon tilannekeskukselle. Teille soitetaan sieltä takaisin tunnin sisällä, tuntemattomasta numerosta. Tavoittaako teidät tästä puhelinnumerosta - *****? Mikäli potilaan tilanne muuttuu, niin soittakaa uudestaan 112."

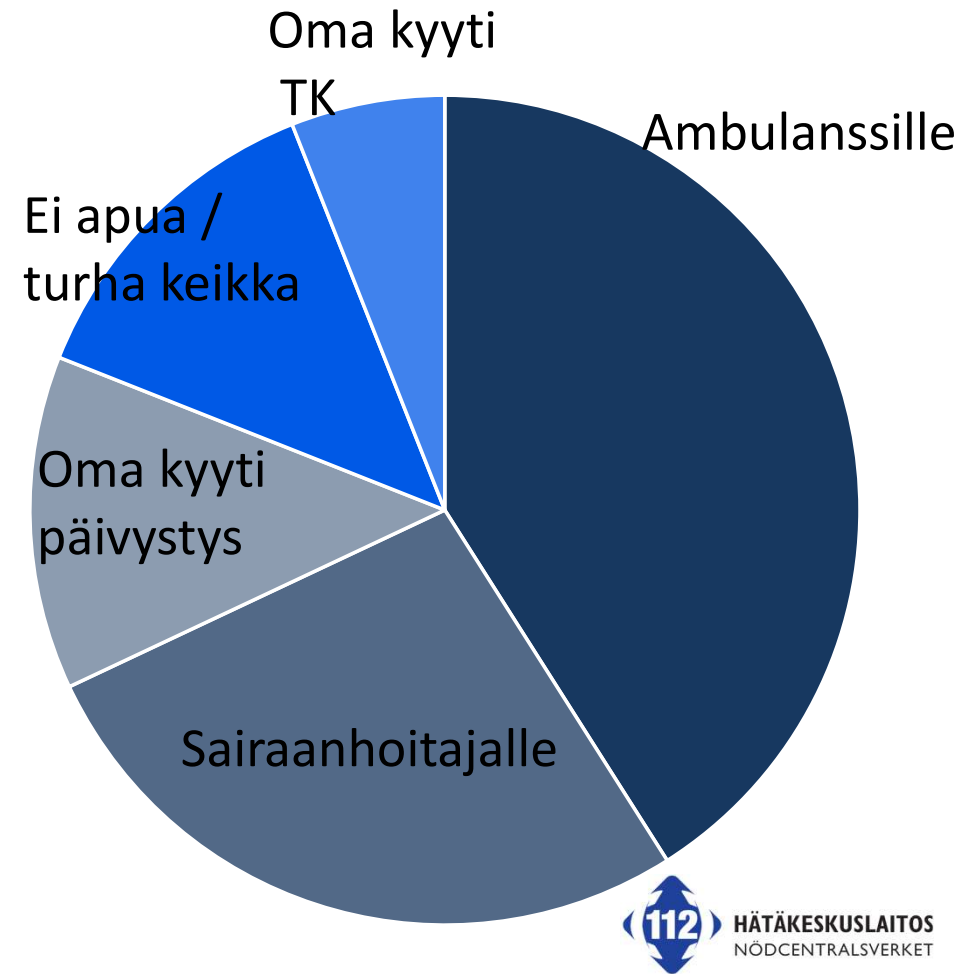
L4: Etelä-Karjala L4 ESK EH INFO

 EEK TIKE
9 min ✕

Etelä-Karjalan ensihoidon tilannekeskus

Ottaa vastaan kaikki Kuopion häken D-tehtävä

- Katsoo taustatiedot
- Soittaa uudelleen kohteeseen
- Pyytää hälyttämään

Hätäkeskuspäivystäjän haastattelu

Näin teet hätäilmoituksen

NÖD TOIMIT

1

Kiireellinen hätätilanne?

Kiireellinen hätätilanne on, kun tiedät tai epäilet hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön olevan vaarassa tai tarvitset kiireellisesti viranomaisapua paikalle.

2

Soita 112.

Hätänumeroon vastataan "Hätäkeskus - Nödcentralen".

3

Vastaa kysymyksiin.

Hätäpuhelun aikana on tärkeää kuunnella ja vastata kysymyksiin.

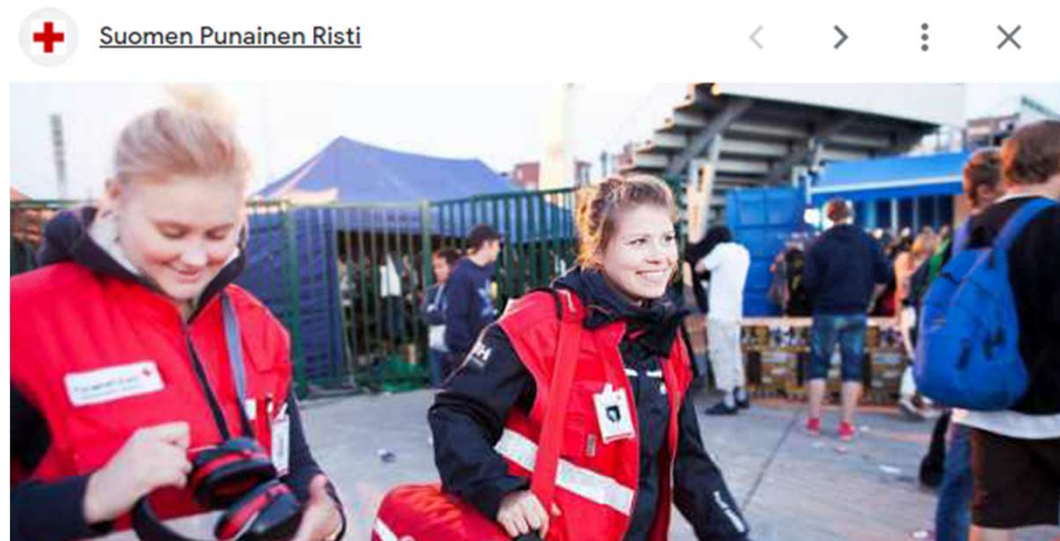
Häken antamat ohjeet puhelimessa

- Tajuton
- Haava
- Ilmatie-este
- Elottomuus
 - Alle yksivuotias
 - Ei vielä murrosiässä
 - Murrosiässä tai aikuinen
 - Hukkunut, hirttäytynyt jne.
- Sydäniskuri
- Auttaja yksin

Yhteistyön kehittäminen

- Molemmilla oma tärkeä tehtävä
- Erilaiset toimintaympäristöt
- Erilaiset toimintatavat

Kaipaatko lisätietoa?

marko.piipponen@112.fi

112.fi

Vastaus illan aikana tulleeseen kysymykseen puhelujen paikantamisesta. (Lisännyt esitykseen jälkikäteen Jenni Ojala)

Soitto 112

Android-puhelimet

- AML-sijaintitieto pakotetaan päälle (tämä ominaisuus ollut jo noin 10 vuoden ajan)
 - Jos olet 3G- tai 4G-verkon piirissä, sijaintitieto välittyy puhelun alusta alkaen 5, 15, 30, 60, 90, 120 sekunnin jne. välein koko hätäpuhelun keston ajan.
 - Jos olet ”poissa sivistyksestä” eli vaikkapa isolla vesialueella tai Lapin korvessa ja käytössä on vain 2G-verkko, hätäpuhelu voi estää datapalvelun käytön. Paikkatieto saattaa tulla huomattavalla viiveellä tai vasta kun hätäpuhelu on päättynyt.

Apple-puhelimet (iOs)

- AML-sijaintitieto pakotetaan päälle (tämä ominaisuus ollut noin 3 vuoden ajan)
 - Jos olet 3G- tai 4G-verkon piirissä, paikannustieto välittyy **vain kerran** noin 17 sekunnin kohdalla
 - Jos olet ”poissa sivistyksestä” eli vaikkapa isolla vesialueella tai Lapin korvessa ja käytössä on vain 2G-verkko, hätäpuhelu voi estää datapalvelun käytön. Paikkatieto saattaa tulla huomattavalla viiveellä tai vasta kun hätäpuhelu on päättynyt.

112 Suomi -sovellus

- Jos olet 3G- tai 4G-verkon piirissä, sovellus lähettää paikkatietoa koko puhelun ajan 3G- ja 4G-verkossa (Android ja iOS)
- Jos olet ”poissa sivistyksestä” eli vaikkapa isolla vesialueella tai Lapin korvessa ja käytössä on vain 2G-verkko, hätäpuhelu voi estää datapalvelun käytön. Paikkatieto saattaa tulla huomattavalla viiveellä tai vasta kun hätäpuhelu on päättynyt.

Markon huomioita:

- Jos soittaja tietää, missä on: ei ole väliä, millä tavalla soittaa.
- Jos soittaja ei tiedä, missä on: Applen käyttäjän kannattaa käyttää sovellusta, Android-käyttäjällä ei ole väliä.
- Vaikka paikkatieto välittyy hätäkeskukseen, osoite aina selvitetään puheella selkokielisesti (katuosoitteella tai sen puuttuessa jonkun kartalta löytyvän tiedon perusteella esim. ”niemen kärjessä”)

Mutta olitte etäryhmäillassa aivan oikeassa sovelluksen hyödyistä, ja minäkin vastaisuudessa kehotan kaikkia käyttämään sovellusta. Sovellus toimii tietyissä tilanteissa paremmin (Apple-ihmisillä) ja siten on helppo antaa yksiselitteinen toimintaohje sen käytöstä kansalaisille.